

VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

DE RAAD

ZITTING 2023-2024

17 OKTOBER 2023

HOORZITTING

VGC Armoedeplan 2022-2025

SAMENVATTEND VERSLAG

**namens de Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin
uitgebracht door mevrouw Els ROCHETTE**

Hebben aan de werkzaamheden deelgenomen:

Vaste leden: mevrouw Carla Dejonghe, voorzitter, de heer Juan Benjumea Moreno, mevrouw Els Rochette, mevrouw Cielte Van Achter

Ander lid: de heer Jan Busselen

Dames en heren,

Op dinsdag 17 oktober 2023 organiseerde de Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin een hoorzitting over het VGC Armoedeplan 2022-2025.

Mevrouw Els Rochette wordt aangeduid als verslaggever.

1. Toelichting door collegevoorzitter Elke Van den Brandt

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt wijst erop dat het vandaag - 17 oktober - Werelddag van Verzet tegen Armoede is. Op die dag brengen armoedeorganisaties het probleem van armoede onder de aandacht. De bedoeling is om begrip en dialoog te bevorderen tussen mensen die in armoede leven en de bredere samenleving. De armoedeverenigingen vragen aandacht voor de toegang tot sociale grondrechten en een betere toegang tot de digitale wereld. Vandaag zouden veel verenigingen ook in Brussel actievoeren, maar gezien de recente gebeurtenissen en de aanslag van een dag eerder zijn een aantal van die acties afgelast.

Binnenkort verschijnt de jaarlijkse *Welzijnsbarometer* van het Observatorium voor Gezondheid en Welzijn van Brussel-Hoofdstad, die een duidelijk idee geeft van de sociale uitdagingen waar het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor staat. Uit de recentste cijfers (2021) blijkt dat een kwart van de Brusselse bevolking van een inkomen leeft dat onder de armoederisicogrens ligt. In 2020 bedroeg het aandeel van de Brusselse bevolking met risico op armoede of sociale uitsluiting 35 %. Essentiële kostenposten zoals huisvesting, energie of voeding wegen zwaarder dan ooit door op het gezinsbudget en hebben een zware impact op de levensstandaard.

Armoede is een problematiek die veel ruimer gaat dan de zichtbare dakloosheid in de publieke ruimte. Van de Brusselse kinderen groeit 41 % op in een gezin met een inkomen onder de armoederisicogrens. Die gezinnen vinden vaak ook moeilijk toegang tot kinderopvang, onderwijs, het vrijetijdsaanbod, welzijn en zorg. Van de Brusselaars met financiële moeilijkheden stelt 38 % zorg uit om financiële redenen.

Welzijnsorganisaties zien de problemen waarmee ze worden geconfronteerd steeds complexer worden. Armoede zorgt niet alleen voor materiële deprivatie en moeilijke toegang tot grondrechten, maar brengt ook veel stress met zich mee. Daardoor krijgen mensen in armoede het ook vaak moeilijk op het vlak van mentaal welzijn en relaties, waardoor het risico op sociaal isolement nog stijgt. Mensen in armoede zijn vaak verstrikt in wat de collegevoorzitter “*een armoedeweb*” noemt. Ze kunnen de participatiekloof die daardoor ontstaat, niet op eigen houtje overbruggen.

Er bestaat ook een digitale kloof in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Zowel de toegang tot het internet als de digitale toegankelijkheid van rechten en diensten vormt voor mensen in armoede vaak een bijkomende drempel om hun rechten ten volle te kunnen uitoefenen.

Tijdens deze bestuursperiode heeft de VGC voor het eerst een bevoegdheidsoverschrijdend Armoedeplan uitgewerkt en trekt ze extra middelen uit in de strijd tegen armoede en een betere toegang tot grondrechten. De VGC heeft weliswaar zelf weinig hefboomen die rechtstreeks een impact hebben op inkomen, werkgelegenheid of huisvesting.

Het verschil moet worden gemaakt binnen de bevoegdheden die de VGC wel heeft: Onderwijs en Vorming, Gezinsondersteuning, Welzijn en Gezondheid en Cultuur. En dat is zeker mogelijk.

Brusselse Ketjes moeten stevige ontwikkelingskansen krijgen, in de kinderopvang, op school, in hun vrije tijd, in de Brede Scholen. Ook opleiding komt daarbij kijken: de weg naar de arbeidsmarkt wordt toegankelijker. Het buurtwerk wordt versterkt, met aandacht voor een *outreaching* aanpak.

Indirect wordt het inkomen verhoogd via een erkenning ‘handicap’ of de toegang tot een kleuter- of schooltoeslag. Er worden nieuwe wijkgezondheidscentra gebouwd. Het eigen VGC-aanbod – de gemeenschapscentra, de speelpleinen, de sportstages en bibliotheken – worden beter toegankelijk, komen hoger op de agenda te staan en zullen armoedesensitief werken.

De gevolgen van de doorgedreven digitalisering in de samenleving zijn moeilijk te miskennen. Daarom wordt werk gemaakt van de digitale en de fysieke toegankelijkheid van het N-aanbod. Brusselaars worden ondersteund in het overbruggen van de digitale kloof: via vorming, via toegang tot internet, via coaching. En tegelijk is er ook aandacht voor de versterking van *outreach* en een betere toegang tot het N-aanbod.

Diversiteit in Brussel is ook een aandachtspunt, want de armoede in Brussel is zeer gekleurd. Onderzoek van de Koning Boudewijnstichting geeft aan dat in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest het risico om te leven onder de armoedegrens maar liefst drie keer hoger is voor een kind van wie de moeder een niet-Europese herkomst heeft. Armoede staat dus niet los van de herkomstkloof, discriminatie op de arbeids- of woningmarkt of de verblijfsstatus en de daaraan gekoppelde rechten.

Het Armoedeplan bevat zware taken en grote maatschappelijke verantwoordelijkheden. Het College stemt zijn beleid af op het Vlaamse Armoedebestrijdingsbeleid en zorgt ervoor dat het Vlaams beleid ook in Brussel kan worden gerealiseerd, via de armoedeverenigingen, het Kinderarmoedeplan, het Lokaal Sociaal beleid, vrijetijdsparticipatie, het onderwijs, de Digibanken enzovoort. De VGC neemt in het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding een regierol op als lokaal bestuur op basis van de hefboomen waarover het VGC-bestuur beschikt.

Ook de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC) en de OCMW's hebben stevige hefboomen in handen op het vlak van o.a. Huisvesting, Economie en Werk, Mobiliteit, Inkomen en Gelijke kansen, Gezondheid en Bijstand aan personen. De GGC treedt hier op als coördinerende overheid in het Armoedebestrijdingsbeleid, dat vanaf deze legislatuur stapsgewijs wordt ingebed in het Geïntegreerd Plan voor Welzijn en Gezondheid. Ook de federale overheid heeft overigens een belangrijke rol te spelen inzake Sociale Zekerheid, Volksgezondheid of Asiel en Migratie.

De collegevoorzitter gaat ervan uit dat de commissieleden het VGC Armoedeplan 2022-2025 hebben gelezen, en herhaalt dus niet de volledige tekst. Ze gaat daarom evenmin verder in op de omgevingsanalyse of het participatietraject dat van bij aanvang van de legislatuur is doorlopen.

Het Armoedeplan 2022-2025 van de VGC vertrekt niet van een wit blad. Binnen de VGC is er al vele jaren aandacht voor de situatie van mensen in armoede in de verschillende beleidsdomeinen. De VGC zet de goede samenwerking en dialoog met mensen in armoede en

ervaringsdeskundigen verder en steekt waar mogelijk een tandje bij. De acties van het Kinderarmoedebestrijdingsplan 2021-2025 worden verdergezet. Het Onderwijscentrum Brussel (OCB) continueert en versterkt haar aandacht voor armoedebestrijding in het onderwijs. De VGC verhoogt ook de armoede-aandacht binnen het jeugdwerk, het sportaanbod en Paspartoe. Via de opleidings- en tewerkstellingsprojecten voor langdurige en kortopgeleide werklozen wordt ingezet op sociale mobiliteit en *empowerment* van mensen in armoede. Het Armoedeplan bevat ook een overzicht van de acties die de VGC reeds deed en zal blijven doen.

Het College koos ervoor om het Strategisch Meerjarenplan van de VGC verder te verfijnen voor wat betreft de armoede-uitdagingen, omdat het de bedoeling is om op een gerichte manier het VGC Armoedebestrijdingsbeleid te versterken. De zes geformuleerde speerpunten vormen een meer operationele uitwerking van de vierde strategische doelstelling van het Strategisch Meerjarenplan 2022-2025.

Er was een traject met alle diensten van de VGC-Administratie en met de armoedeverenigingen, met als doel concrete acties te formuleren om de aandacht voor armoede en de inspanningen daaromtrent binnen de VGC en binnen elk van de beleidsdomeinen op te drijven. Het plan brengt het reeds bestaande beleid in kaart, maar gaat ook verder met nieuwe bijkomende acties en klemtonen en is opgevat als een groeiplan.

Er zijn twee strategische acties. Ten eerste, wordt het N-aanbod afgestemd op de noden van mensen in armoede. Ten tweede, wordt de strijd tegen armoede opgevoerd. Dat gebeurt op vier manieren. Door *empowerment* van mensen in armoede. Door de sociale netwerken te versterken en sociaal isolement tegen te gaan. Door de toegang tot sociale grondrechten te verbeteren. En ten slotte, door het aanbod dat expliciet gericht is op Brusselaars in armoede te versterken. Voor deze acties is het advies van armoedeorganisaties gevraagd en er wordt rekening gehouden met gebruikerservaringen van mensen in armoede.

Het Armoedeplan 2022-2025 gaat uit van de continuering en bijsturing van het bestaande beleid en van een gerichte versterking via speerpunctacties. Het is ook een gedragen en coherent plan over de beleidsdomeinen en de verschillende diensten van de Administratie heen. Dit is dus niet het plan van de collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid, want binnen alle geledingen van de VGC wordt er verantwoordelijkheid opgenomen. De spreker dankt expliciet alle collega's en diensten die daaraan hebben meegewerkt.

Een horizontale aanpak is de enige manier om goed te functioneren. Maar dat is natuurlijk altijd makkelijker gezegd dan gedaan. De algemene directie Welzijn, Gezondheid en Gezin neemt de coördinatie van de uitvoering op. Elk collegelid, elke dienst binnen de VGC neemt de volle verantwoordelijkheid voor de financiering en de uitvoering van de acties op zich. Kennisdeling, samenwerking en afstemming zijn uiterst belangrijk en daar zorgt de algemene directie Welzijn, Gezondheid en Gezin voor.

Het Armoedeplan 2022-2025 wil vooral een werkinstrument zijn, dat richting en houvast geeft aan de VGC-diensten. Het plan werd afgewerkt en gevalideerd in mei 2022. Bijna anderhalf jaar later is men aan de slag gegaan. Daarom is het vandaag een goed moment om een stand van zaken te geven van de acties. Er is al een aantal bakens verzet en de verdere opvolging is volop aan de gang.

De collegevoorzitter overloopt vervolgens de verschillende speerpunten uit het plan.

Speerpunt 1: Het verhogen van de toegankelijkheid van het N-aanbod voor mensen in armoede

Hier wordt er gewerkt aan een armoedesensitief aanbod met aandacht voor mogelijke drempels, maar ook aan begrijpelijk communiceren en het verkleinen van de digitale kloof.

Als mensen in armoede zich aangesproken moeten voelen door het N-aanbod, dan volstaat het niet om gewoon te zeggen dat de diensten openstaan voor iedereen. Dat vraagt een veel actievere inspanning. Via de ervaringsdeskundigen werd duidelijk dat er nog te veel zichtbare en onzichtbare drempels zijn die ertoe leiden dat mensen in armoede veel minder deelnemen aan het N-aanbod. Het is dus belangrijk dat organisatiebreed ingezet wordt op de armoedesensitiviteit van de medewerkers, en dat de diensten screenings doen op de toegankelijkheid voor mensen in armoede. De VGC moet dus het onthaal, het aanbod en de communicatie aanpassen aan de noden en wensen van mensen in armoede.

Digitalisering biedt grote efficiëntiewinsten en mogelijkheden, ook voor mensen in armoede. Maar dat kan ook nieuwe drempels opwerpen: niet iedereen zit namelijk mee op de digitale sneltrein. Mensen in armoede moeten een betere toegang krijgen tot die digitale wereld. Rechten en diensten mogen niet afgesloten geraken achter een digitale muur; fysieke loketten blijven belangrijk.

Wat is er op dat gebied intussen al gedaan? Om het armoede-inzicht en de armoedesensitiviteit van medewerkers en werkveldorganisaties te verhogen, zijn er vormingen georganiseerd rond toegankelijke communicatie ten behoeve van medewerkers van de Administratie en het werkveld. Deelnemers leren er kijken vanuit het standpunt van de ontvanger en krijgen tips om toegankelijker te communiceren door taalgebruik, maar ook door houding en structuur. In 2022 namen 60 mensen van 33 organisaties deel.

Vanaf dit najaar krijgen alle nieuwe VGC-medewerkers een tweedaagse vorming rond armoede en diversiteit op maat van Brussel. Dat zorgt voor een actieve bewustwording en armoede-inzicht bij elke medewerker. Het is de bedoeling die vormingen structureel aan te bieden.

De onthaalmedewerkers, stafmedewerkers en centrumverantwoordelijken van de 22 gemeenschapscentra liepen samen een tweedaags traject met het Brussels Platform Armoede, de armoedeverenigingen en Demos. Op een eerste studiedag werd er gewerkt rond armoede-inzichten. Een tweede studiedag stond in het teken van concrete acties op het vlak van communicatie, onthaal, prijzenbeleid, aanbod enzovoort. Verder hebben 11 onderwijsondersteuners van het OCB een opleiding ‘*train the trainer*’ gevolgd bij vzw Krijt omtrent schoolfacturen en vormingen rond armoede en schoolkosten voor schoolteams.

Het Lokaal Loket Kinderopvang en de ervaringsdeskundigen van TAO (Teams voor Advies en Ondersteuning in armoede) zorgden voor een vorming over armoede in de kinderopvang. De bedoeling was om de leidinggevenden in kinderdagverblijven te sensibiliseren rond de sociale functie van de kinderopvang. De collegevoorzitter suggereert terloops om die opleiding ook aan de politiek aan te bieden, aangezien tegenwoordig soms vergeten wordt dat die sociale functie minstens even belangrijk is en daarom nu steeds meer onder druk staat.

Vanuit het Geïntegreerd Breed Onthaal (GBO) is er een dialoogmoment geweest tussen de verschillende welzijnswerkingen die actief zijn in en rond scholen en de ervaringsdeskundigen van Vrienden van het Huizeke rond armoedesensitief handelen.

Daarnaast is de voorbije periode ook aandacht besteed aan de inschrijvingsmodaliteiten van het N-aanbod. Er was een screening met armoede-experts. Er is ingetekend op de City Deal ‘*E-inclusion by Design*’ van het Kenniscentrum Vlaamse Steden. In dat kader werd het inschrijvingsloket van het eigen vrijetijdsaanbod doorgelicht. In samenwerking met het Brussels Platform Armoede, De Schakel, Nasci, Bon en andere organisaties werd er geluisterd naar de noden en de gebruikerservaringen van mensen met een verhoogde kwetsbaarheid.

Er is een aantal technische aanpassingen gebeurd van het inschrijvingsplatform. De website van het Lokaal Loket Kinderopvang is vernieuwd. Er wordt gezorgd voor een regelmatige screening van drukwerk en digitale communicatiematerialen via focusgroepen. Die methodiek werd ontwikkeld met BPA, Ligo Brussel, Bon en het Huis van het Nederlands.

Er is ook ondersteuning van kwetsbare doelgroepen bij de aanmelding en de inschrijving van hun kinderen, zowel in het onderwijs als in de kinderopvang, de sportstages of de speelweken. De VGC ondersteunt deze mensen zodat zij zich indien mogelijk een volgende keer zelf kunnen inschrijven.

De financiële drempels tot deelname aan de N-activiteiten worden verder weggewerkt. Collegelid Ans Persoons heeft recent aangekondigd dat er in alle 20 Brusselse bibliotheken een gratis lidmaatschap met een gratis basisdienstverlening wordt aangeboden. Dankzij Paspartoe is er een doorgedreven beleid met reductietarieven in de vrijetijdssector. In 2023 is ook de kortinggids ‘*Kleine prijsjes*’ geüpdated. Deze gids bevat alle gekende tussenkomsten van gemeenten, mutualiteiten en zo meer, waar Brusselaars recht op hebben, want die zijn jammer genoeg niet altijd even goed leesbaar.

Voor activiteiten zoals speelpleinen of sportactiviteiten blijven de fysieke inschrijfmomenten behouden. In Muntpunt komt er een toegankelijke sociale infobalie. Ook voor de aanmelding en de inschrijving van kinderen in een kinderdagverblijf of het Nederlandstalig onderwijs krijgen de ouders ondersteuning.

Voor de inschrijvingen van de speelpleinen tijdens de paas- en zomervakantie bestaat er een telefonische inschrijfdag. Nadien kun je ook elke werkdag in de voormiddag fysiek op de VGC komen inschrijven. Bepaalde scholen organiseren voorinschrijvingen voor hun speelplein op de school zelf.

Ook voor het sportaanbod zijn er fysieke inschrijfmomenten bij de start van de inschrijfperiode. Welzijnspartners zorgen eveneens voor een actieve toeleiding van deelnemers naar het N-vrijetijdsaanbod.

Alles verloopt steeds meer digitaal: werk zoeken, je bankzaken regelen, je inschrijven voor activiteiten, je huiswerk maken... Dat is niet voor alle Brusselaars evident. Daarom wil de VGC de Brusselaars digitaal ondersteunen. Dat gebeurt op verschillende manieren, bv. via het lokaal e-inclusiebeleid en de Digibanken, en via een versterking van het reeds bestaande VGC-beleid rond digitalisering en ICT. Binnen de VGC werden samen met een aantal structurele partners verschillende initiatieven opgestart, die anticiperen op de digitale kloof. Om de doelgroepen beter te bereiken, werkt de VGC actief samen met o.m. het Nederlandstalig onderwijs in Brussel, de bibliotheken, Muntpunt, de gemeenschapscentra en de lokale dienstencentra.

Samen met Tracé Brussel en de VDAB worden de Digibanken stapsgewijs uitgebreid en wordt het aantal doelgroepen uitgebreid. Digibanken hebben als doel het risico op digitale uitsluiting

te verkleinen door in te zetten op meer beschikbaarheid van laptops en andere hardware, door digitale vaardigheden te versterken en door in begeleiding te voorzien zodat burgers een betere digitale toegang hebben tot essentiële diensten.

Samen met het Huis van het Nederlands zorgt de VGC ervoor dat deelnemers aan conversatietafels en de activiteiten Nederlands ook hun digitale vaardigheden kunnen aansterken. Er kwam een polyvalente workshopruimte voor activiteiten op vlak van digitale inclusie.

Via de ‘*StartProjecten*’ wordt betaalbaar internet toegankelijk voor Brusselaars en krijgen deelnemers van opleidingen en vormingen en het bredere N-netwerk hardware ter beschikking.

De vzw Maks verzorgt de Digibib en in november 2023 lanceert de VGC een pilootproject voor inschrijvingen voor het sportaanbod in de paasvakantie 2024. In samenwerking met Ligo Brussel wordt gewerkt aan het verhogen van de digitale vaardigheden van geïnteresseerde deelnemers. Tijdens fysieke inschrijfmomenten wordt vorming aangeboden bij alle stappen van de inschrijving. Zo wordt de digitale zelfredzaamheid van de deelnemers verhoogd zodat zij een volgende keer hun inschrijving zelfstandig kunnen beheren.

Vervolgens staat de collegevoorzitter stil bij de initiatieven die nog op de planning staan. Ten eerste, werkt een reeks organisaties met Vlaamse projectmiddelen aan het project ‘*BruKet*’, over het recht op vrije tijd voor jongeren in de jeugdhulp. Dat project werd afgesloten op 20 juni 2023. De VGC zal de aanbevelingen die eruit naar voren komen, ter harte nemen.

In een recent rapport over het inschrijvingsproces van het VGC-aanbod aan vrijetijds- en vakantieactiviteiten zijn prioritaire acties vastgelegd voor de uitwerking van een digitaal inschrijvingsplatform. Sommige opmerkingen in het rapport staan overigens los van technische aanpassingen. Het betreft bv. het taalniveau en de ondersteuning van tussenpersonen. De opmerkingen worden gebundeld in een actieplan, zodat de VGC al een paar werven kan opstarten.

Tot slot, ontwikkelt de VGC een langetermijnplan voor aanpassingen aan procedures, tarifiering, kortingssystemen en inschrijvingsbepalingen.

Speerpunt 2: Versterken van het basisaanbod voor Brusselaars in armoede

Om Brusselaars in armoede beter te bereiken en te ondersteunen, moet de VGC inzetten op ontmoetingsplaatsen en laagdrempelige inlooplekken. Armoede leidt vaak tot sociaal isolement, aangezien mensen in armoede over minder sterke sociale netwerken beschikken. Sociale wijkontwikkeling is dan ook een belangrijke hefboom om in te zetten op sociale inclusie en sterkere psychosociale begeleiding, besluit de collegevoorzitter.

Voor verenigingen waar armen het woord nemen, geldt ondertussen een nieuw subsidiereglement waarmee zij de nodige slagkracht kunnen ontwikkelen. Met hun dagelijkse laagdrempelige basiswerking strijden ze voor een samenleving zonder uitsluiting. De subsidies dragen bovendien bij tot hogere beleidsparticipatie van mensen in armoede. Het proces vergt tijd, energie en vertrouwen.

Verskillende laagdrempelige basiswerkingen die sociale onderbescherming te lijf gaan, krijgen meer subsidies. Behalve armoedeverenigingen en het CAW gaat het om Nasci en de

jeugdwelzijnswerking van D'Broej. Voorts heeft de VGC voor de renovatie van hun gebouwen investeringssubsidies toegekend aan Bij Ons-Chez Nous, Pigment, De Schakel en De Buurtwinkel.

Samen met de Vlaamse overheid heeft de VGC zes projecten '*Zorgzame Buurten in Brussel*' geselecteerd en opgestart. De insteek verschilt telkens, maar overal worden buurtgerichte netwerken opgericht. De collegevoorzitter verwacht veel te kunnen leren over de organisatie van het departement Welzijn, Gezondheid en Gezin.

Vervolgens staat de spreker stil bij de projectoproep '*Eenzaamheid en sociaal isolement*', waarmee vereenzaming wordt tegengegaan door sociaal isolement preventief aan te pakken. Nogmaals kreeg een reeks organisaties middelen voor de periode 2023-2025.

Het departement Jeugd, Cultuur en Sport sloot convenanten waarin partnerorganisaties specifiek werd gevraagd om aandacht te hebben voor diversiteit, prijzenbeleid en toegankelijkheid. Het reglement voor de professionalisering van de sportclubs voorziet nu in een betere omkadering voor sportclubs die werk maken van een vrijwilligersbeleid en van toegankelijk sporten.

Vervolgens licht de collegevoorzitter toe welke initiatieven er nog op stapel staan. Tijdens een studiedag in het voorjaar van 2024, met als thema eenzaamheid en sociaal isolement, zal Odisee zijn nieuwste onderzoeksresultaten toelichten en goede praktijken delen.

In samenwerking met Sport Vlaanderen blijft de VGC inzetten op het project '*Betaalbaar sporten*'. Met de sportsector wordt een lerend netwerk uitgebouwd dat aandacht zal hebben voor armoede en betaalbaar sporten.

Speerpunt 3: Verhogen van de inzet op het tegengaan van kinderarmoede

In het Vlaamse Kinderarmoedebestrijdingsbeleid staat het proportioneel universalisme centraal, benadrukt de collegevoorzitter. Er wordt dus een breed aanbod ontwikkeld dat tegelijkertijd aandacht heeft voor de ondersteuningsnoden van gezinnen in armoede.

De VGC zet versterkt in op de sociale functie van kinderopvang en de toegankelijkheid van het Lokaal Loket Kinderopvang. Sommige initiatieven van de Huizen van het Kind zijn gericht op gezinnen in armoede. In de huidige legislatuur is er bovendien een aantal subsidielijnen voor de materiële ondersteuning van gezinnen ingevoerd.

De VGC heeft veel aandacht gehad voor de schoolfacturen. Denk daarbij aan '*train the trainer*' van het OCB en een jaarlijks budget van 750.000 euro voor de subsidiëring van schoolkosten. Basisscholen en secundaire scholen kunnen die subsidie aanvragen om turnmateriaal, uitstappen, menstruatieartikelen enz... te bekostigen, ten behoeve van gezinnen in armoede. Dankzij de subsidies voor de binnenschoolse kinderopvang kunnen de scholen de ouderbijdragen voor binnenschoolse opvang verminderen.

Het centrale registratiesysteem voor de kinderopvang zit nu beter in elkaar: het is gemakkelijker te begrijpen en dus te gebruiken. Het opnamebeleid en de priorisering van doelgroepen zijn geëvalueerd en waar nodig bijgestuurd. De online aanvraagprocedure voor kinderopvangplaatsen is vertaald, net als de informatiepagina's van de website van het Lokaal Loket Kinderopvang.

Financiële drempels blijven een groot probleem, erkent de collegevoorzitter. Daarom is de erkenning van tariefverlaging voor gezinnen met een leefloon geautomatiseerd. Dankzij een sensibiliseringscampagne hebben 38 crèches de waarborg afgeschaft en hebben 31 kinderdagverblijven het aantal respijtdagen opgekrikt tot 60.

Wie een kinderopvangplaats wil aanvragen, kan naar een helpdesk bellen. Die ontvangt maandelijks 133 oproepen. Ook in de fysieke locaties van het Huis van het Kind kan hulp worden verstrekt. In 2022 ging het om 27 gevallen.

De VGC heeft een lerend netwerk opgericht voor crèches die naar subsidietrap 3 willen evolueren. Dat zijn kinderdagverblijven met minstens 30 % plaatsen voor kansengroepen, en organisatoren die dringende opvangplaatsen willen creëren. Die zijn bedoeld voor acute opvangvragen, bv. naar aanleiding van een opleiding of een nieuwe job.

Organisaties die ouders willen overtuigen om voor kinderopvang te kiezen, kunnen gebruikmaken van het spel ‘*Op weg naar de kinderopvang*’.

Bovendien zijn de Huizen van het Kind hervormd. Voor het nieuwe subsidiereglement werd een armoedetoets uitgevoerd. Voor de implementatie loopt er een traject rond noden en gebruikerservaringen van mensen in armoede, met het Brussels Platform Armoede, Vrienden van het Huizeke en Pigment.

Inzake materiële ondersteuning beheert de VGC een netwerk van zes Nederlandstalige babytheken. In 2022 is SportSwitch geopend in samenwerking met Les Gazelles de Bruxelles, een tweedehands- en weggeefwinkel voor sportkledij.

Ook de leuze “*voorlezen komt voor lezen*” past in het rijtje. Daarom delen de bibliotheken boekenstartpakketten uit via consultatiebureaus en kinderdagverblijven. Het gaat om pakketten voor baby’s van 6 maanden en voor peuters vanaf 15 maanden oud. Ze leiden de gezinnen bovendien toe naar de bibliotheken.

Vervolgens gaat de collegevoorzitter in op de plannen die nog in het verschiet liggen. De VGC onderzoekt hoe crèches het laagste tarief voor OCMW-steuntrekkers nog eenvoudiger kunnen toekennen. Het Lokaal Loket Kinderopvang werkt bovendien aan de gegevensdoorstroom: zo worden ouders die hun kind inschrijven voor de kinderopvang indien gewenst op de hoogte gebracht over de inschrijvingsprocedure in het onderwijs.

Speerpunt 4: Brusselaars helpen bij het realiseren van sociale grondrechten

Sociale grondrechten vormen de grondslag van het Armoedebestrijdingsbeleid, benadrukt de collegevoorzitter. Dat houdt in dat Brusselaars steun krijgen in de zoektocht naar huisvesting, dat ze de tegemoetkomingen waarop ze recht hebben wel degelijk ontvangen, dat gezondheidszorg toegankelijk wordt en dat burgers toegang hebben tot het vrijetijdsaanbod. Met haar Lokaal Sociaal beleid garandeert de VGC de naleving van grondrechten en gaat ze *non-take-up* tegen.

De VGC speelt een zeer actieve rol in de uitbouw van het GBO. Met het project ‘*Welzijnsvragen op school*’ slaat de VGC de brug tussen onderwijs en welzijn. Doordat welzijnspartners aanwezig zijn in de schoolcontext, voelen kwetsbare gezinnen zich beter ondersteund.

Hulpvragen worden sneller opgevolgd; sinds de start van het GBO-project zijn er meer dan 225 dossiers opgestart.

De VGC werkt proactief door welzijnspartners, scholen en ouders te informeren over hun rechten. Momenteel wordt er intensief informatie verspreid over het recht op de kleuter- en schooltoelagen van het Vlaamse Groeipakket. Heel wat Brusselse gezinnen hebben er recht op, maar zijn zich daar niet van bewust, benadrukt de collegevoorzitter. Bovendien bevordert de VGC de actieve samenwerking tussen de OCMW's en de welzijnspartners, met als doel om de lokale verankering te versterken. Het Kenniscentrum WWZ organiseerde in samenwerking met STEK Baskuul van Saamo de 'Open Bruggenbouwer'.

De *outreach*-werking van CAW Brussel is versterkt. Via het CAW verzorgt de VGC een consultfunctie, evenals de aanwezigheid van maatschappelijke werkers op school en in vrijetijdscontexten. Medewerkers van Team Onthaal en het JAC dragen zorg voor laagdrempelige ondersteuning voor kwetsbare gezinnen en jongeren.

Inzake ouderbetrokkenheid werd het project 'Connect' van i-mens opgeschaald van vijf naar elf scholen.

Via het partnerschap met Abrusco en Kans zet het College de ambitie verder om schooluitval maximaal tegen te gaan.

De VGC begeleidt risicogroepen en waakt over de doorstroming naar de arbeidsmarkt middels cursistenbegeleiding in het secundair volwassenenonderwijs. Bovendien evolueert de instroom in het tweedekansonderwijs. De voorbije jaren wordt het publiek steeds jonger en is de zorgvraag groter. Met de extra ondersteuning van de VGC krijgen kwetsbare jongeren een kans om hun diploma secundair onderwijs te behalen.

Het BrAP (Brussels Aanmeldingspunt Personen met een Handicap) is nu op negen plaatsen actief. In enkele daarvan ligt de focus op jonge kinderen. Ouders met een vermoeden van een handicap worden geïnformeerd over mogelijkheden, rechten en tegemoetkomingen. De spreker is verheugd dat die manier van *outreach* heel enthousiast wordt onthaald, getuige de sterke stijging in het aantal hulpvragen, waarschijnlijk tot 250 in 2023.

De toegang tot gezondheidszorg wordt o.m. bevorderd door interculturele bemiddelaars. Logo Brussel heeft meer aandacht voor Brusselaars in een kwetsbare situatie. De gezondheidskloof voor mensen op het kruispunt van armoede met migratie is immers een pak breder. Daarom werkt de VGC o.a. samen met de opstartende gezondheidswerking van Saamo Brussel in Peterbos, waar bv. rond diabetes en vaccinatie wordt gewerkt en met Citizenne en Nic-Nac, rond gezonde voeding. Bovendien steunt de VGC de uitbreiding van wijkgezondheidscentrum De Brug en de opstart van een nieuw centrum in de Noordwijk.

Ook in de vrijetijdsector wordt actief werk gemaakt van sociale doelstellingen. Paspartoe is een belangrijke hefboom voor ontmoeting, *empowerment* en maatschappelijke participatie. Ook tijdens de pandemie heeft Paspartoe inspanningen geleverd om het populaire sport- en vakantieaanbod voor kinderen en jongeren uit te breiden.

De Sportdienst werkte samen met Sonja Erteejee voor de organisatie van 'Goodbye Summer', een minisportkamp op maat van 4- tot 12-jarigen die opgroeien in kansarmoede. Dergelijke

initiatieven verlagen de drempel naar een inclusief en duurzaam aanbod. *Younited Belgium* biedt ondersteuning aan organisaties om via sport te werken aan sociale doelstellingen.

Tot slot, nam de VGC als werkgever een aantal initiatieven om haar medewerkers beter te beschermen. De sociale dienst heeft een energiepremie toegekend. Voordelen zoals de kindpremie worden steeds vaker automatisch toegekend. Het contractuele personeel heeft nu een tweede pensioenpijler en er is een aanvullende verzekering die het VGC-personeel een gewaarborgd inkomen biedt in geval van langdurige ziekte.

Ook in de toekomst blijft het GBO centraal staan, verzekert de collegevoorzitter. Hulpvragen moeten nog sneller worden doorverwezen. De *tools* die door het GBO en ‘*Connect*’ zijn ontwikkeld, wil de VGC sneller delen met alle Brusselse scholen. Bovendien wordt de bewustmakingscampagne ‘*een betaalbare Brusselse sportclub*’ nog dit najaar afgetrapt.

Speerpunt 5: Structurele beleidsparticipatie van mensen in armoede

Het Armoedeplan kwam tot stand met inbreng van diensten en armoedeverenigingen. Dat vergt meer tijd, maar maakt de inhoud ook veel sterker.

Twee jaar lang werkten Brusselse verenigingen waar mensen in armoede het woord nemen vier projecten uit rond drempels tot maatschappelijke participatie die door de coronacrisis op scherp werden gesteld. Op 8 december 2022 werden de projecten, ontwikkelde producten, resultaten en aanbevelingen die hieruit voortkwamen voorgesteld tijdens het collectief toonmoment ‘*Uit ons Kot!*’.

Er was ook een intensieve samenwerking met de armoedeverenigingen en ervaringsdeskundigen bij de hervorming van het Huis van het Kind. De 22 gemeenschapscentra doorliepen een intensief vormingstraject met de armoedeverenigingen. Ook de doorlichting van de inschrijvingssystemen van het vrijetijdsloket van de VGC gebeurde in nauwe samenwerking met de armoedeverenigingen.

Momenteel wordt de armoedetoets geëvalueerd.

Speerpunt 6: Een gecoördineerd Brussels Armoedebeleid

De beleidsevoluties in Brussel en Vlaanderen worden nauw opgevolgd om nieuwe oproepen en samenwerkingen te vinden. De VGC voert het Vlaamse beleid uit op maat van Brussel, zoals in de realisatie van het Kinderarmoedeplan, het Lokaal Sociaal beleid, het Plan vrijetijdsparticipatie of het e-inclusiebeleid. Daarnaast worden het Geïntegreerd Welzijns- en Gezondheidsplan van de GGC en de Cocof nauwgezet gemonitord om alles zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen. Voorts zijn er thematische werkgroepen en veranderateliers per zorgbekken ontwikkeld. De VGC neemt hier actief aan deel zodat het Lokaal Sociaal beleid er zoveel mogelijk kan worden op afgestemd, net als het Lokaal Gezondheidsbeleid dat hier deel van uit maakt. Uiteraard blijven we ook de werkgroep ‘*Toegang tot rechten*’ van de GGC actief opvolgen vanuit het Lokaal Sociaal beleid.

In de toekomst moet de uitrol van het Armoedeplan verder worden waargemaakt. Ons beleid moet ook worden afgestemd op het beleid en de mogelijkheden die de Vlaamse en Brusselse overheden bieden om de situatie van Brusselaars in armoede te versterken.

2. Bespreking

Mevrouw Els Rochette (Vooruit.brussels) is verheugd dat er op het terrein al veel acties worden ondernomen door verschillende organisaties die een rol spelen om de (kinder)armoede aan te pakken. De cijfers zijn immers schrijnend. Het is dan ook nodig dat het Armoedeplan 2022-2025 wordt gedragen door het volledige College. Armoede kan je niet met een maatregel aanpakken. Acties in het vrijetijdsaanbod zoals in de speelpleinwerking en het sportaanbod kunnen ervoor zorgen dat mensen in armoede uit het sociale isolement geraken en in contact kunnen blijven met mensen uit alle lagen van de bevolking. Het is goed om met lotgenoten samen te komen om zich niet alleen te voelen, maar het is ook cruciaal om toegang te hebben tot een verscheidenheid aan sociale lagen, bv. via het N-netwerk.

Uiteraard juicht het raadslid toe dat de doelgroep zelf werd betrokken. Zij zijn de ervaringsdeskundigen die de knelpunten maar al te goed kennen. Ze steunt het armoedesensitief werken en hoopt dat dit ook wordt geëvalueerd om te na te gaan of de signalen goed worden opgevangen.

Ze steunt ook ten volle de aandacht voor de digitale kloof. Er moeten fysieke loketten blijven waar mensen terecht kunnen. Ten behoeve van het gecoördineerd Brussels Armoedebeleid is het ook cruciaal dat dit op de agenda van de andere bestuursniveaus wordt gebracht. De VGC heeft hier met zijn *good practices* een grote rol te spelen.

Ten slotte, wijst mevrouw Els Rochette op het belang van de werkgroep ‘*Toegang tot rechten*’. Het is absoluut nodig dat de bestaande maatregelen voldoende worden gepromoot, zoals bv. de maatregelen van federaal minister van Volksgezondheid Frank Vandenbroucke rond de gratis tandartsconsultatie. Het positieve VGC-aanbod moet dus goed worden gecommuniceerd. Het raadslid wil graag weten hoe de werkgroep deze uitdaging wil aanpakken.

Mevrouw Cieltje Van Achter (N-VA) is tevreden dat de collegevoorzitter dit moment heeft aangegrepen om ook al een eerste evaluatie van het Armoedebeleid mee te geven. De legislatuur is overigens bijna voorbij.

Voor het raadslid betekent werk de beste garantie om armoede te vermijden. Op dat vlak is er nog veel werk aan de winkel, maar de VGC heeft echter weinig hefboomen in handen. OCMW's zouden mensen nog beter kunnen toeleiden naar een job. Mevrouw Cieltje Van Achter hoort vaak verhalen van Nederlandstaligen die voor hun zoektocht naar werk onvoldoende bij het OCMW terecht kunnen. Dat is een pijnpunt in Brussel. De OCMW's zijn nochtans bevoorrechte partners in de strijd tegen armoede. Het raadslid vraagt zich dan ook af of de OCMW's voldoende op de hoogte zijn van het aanbod van de VGC. Het Huis van het Nederlands kan hier een rol spelen. Dit is in elk geval een grote uitdaging voor de VGC.

Daarnaast is het GBO een heel interessant en laagdrempelig concept dat de welzijnswerkers op school betreft. De school is immers een goede context om de noden en vragen te detecteren. Dat merkt het raadslid zelf wanneer ze op de school van haar kinderen geconfronteerd wordt met vragen waar ze zelf niet altijd een antwoord op heeft. Een contactpersoon is dus heel nuttig. Het commissielid had dan ook graag geweten wat het bereik is van dit GBO. Is het project nog in de proefperiode? De spreker vindt dat welzijnscoördinatoren prachtig werk verrichten en vraagt zich af of zij ook op de Brusselse scholen actief zijn.

Komen de subsidies voor scholen uit de budgetten van de VGC of uit die van Vlaanderen? Hoeveel scholen krijgen deze subsidies? In sommige scholen wordt een dergelijke steun ook verschaft door de ouderraad. Zij richten een soort sociaal fonds op voor ouders en kinderen in armoede met de inkomsten uit bv. schoolfeesten. Het commissielid vraagt zich wel af of dit de taak is van een ouderraad. Daarnaast bestaan er in sommige gemeenten huiswerkclasses. De spreker meent dat zulke projecten heel waardevol zijn en kinderen echt kunnen helpen. Kan de VGC zulke projecten steunen?

Mevrouw Cielte Van Achter is op de hoogte van de acties van Paspardoe. Lopen die nog goed? De vakantiestages en kampen georganiseerd en gesteund door de VGC doen het goed en zijn populair. Dat betekent ook dat het aanbod snel volzet is. Ouders kunnen hun kind niet alleen online inschrijven maar ook fysiek. Wordt die tweede optie vaak gebruikt?

De spreker heeft de indruk dat alleenstaande ouderen in Brussel vaak hun weg niet vinden naar de gezondheidszorg. Dat probleem geldt zeker voor Nederlandstalige ouderen en ouderen die in armoede leven. Ondersteunt de VGC deze mensen genoeg?

De heer Juan Benjumea Morena (Groen) vindt de basisprincipes van het Armoedeplan goed en makkelijk te begrijpen, maar wenst verdere toelichting bij enkele speerpunten.

De spreker sluit zich aan bij de eerdere opmerkingen over het inschrijvingsbeleid. De VGC voert een goed en toegankelijk prijzenbeleid voor de vakantiestages en kampen. Daarom zijn het niet de prijzen, maar het *'First come, first served'*-principe dat de grootste drempel vormt voor ouders in armoede. Het is een principe dat vroeger ook bij schoolinschrijvingen gold. Ouders kampeerden voor schoolpoorten en moesten hun netwerk aanspreken. Mensen in armoede hebben doorgaans een kleiner netwerk en kunnen vaak niet steunen op burens, vrienden of andere ouders. Gebeurt er onderzoek naar een andere manier om plaatsen toe te wijzen? Kunnen er plaatsen voorbehouden worden voor mensen in armoede? Is een uniforme procedure mogelijk? Bv. dat alle inschrijvingen voor alle kampen op een dag gebeuren.

Wordt er onderzocht wie er gebruikmaakt van het sportaanbod van de VGC? Recent verscheen er een artikel in *Bruzz* over de capaciteitstekorten in Brusselse sportclubs. De Sportdienst van de VGC gaf daarnaast ook aan dat ze niet weten hoe lang de wachtlijsten voor de clubs zijn. Uit eerdere vragen weet de spreker dat de VGC niet voldoende monitort wie er gebruikmaakt van het sportaanbod. Zo zijn er weinig gegevens over de genderverdeling in sportclubs. De spreker vreest dat dit ook het geval is voor de gegevens rond armoede bij leden. Er zijn ook opmerkelijk meer sportclubs in het zuiden en oosten van Brussel, niet toevallig de rijkste gebieden van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. In het noorden en zeker in het westen is er veel vaker een tekort aan plaatsen in sportclubs. In welke mate worden hier gegevens over verzameld? Hoeveel sportclubs hebben aandacht voor mensen in armoede? Subsidies kunnen gericht ingezet worden als zulke vragen worden onderzocht.

Het commissielid wil daarnaast weten of er al een evaluatie beschikbaar is van het nieuwe toewijzingssysteem voor crècheplaatsen. De uitbreiding zou vooral doorgaan op plaatsen waar de kinderarmoede het grootste is en de opvangplaatsen het meest beperkt. Zijn de gecreëerde plaatsen effectief toegankelijk voor mensen in armoede? Is het inkomenstarief van toepassing? De spreker benadrukt dat het daarenboven belangrijk is dat organisatoren van opvang de kosten in de crèche minimaal houden. Naast het kindertarief worden namelijk ook nog andere kosten aangerekend zoals bv. de aankoop van pampers en administratieve kosten.

De spreker bracht recent een bezoek aan de organisatie Bij Ons-Chez Nous die goed werk verricht op vlak van participatie van mensen in armoede. Zo organiseren ze o.a. praattafels getrokken door mensen die zich zelf in die situatie bevinden. Het voorbije jaar werkten ze vooral rond toegang tot de medische zorg en het OCMW en stelden een aantal problemen vast. Zo duurt het in het OCMW van de Stad Brussel drie keer zo lang om een referentieadres te krijgen dan in dat van Anderlecht. De VGC heeft veel contacten met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en Vlaanderen. Worden er gesprekken gevoerd rond de drempels die complexe procedures vormen? Wordt er rekening gehouden met de gegevens die gesubsidieerde organisaties zoals Bij Ons-Chez Nous verschaffen?

Mevrouw Carla Dejonghe (Open Vld) stelt dat armoede een complex gegeven is, zeker in een grootstad. Armoede in Brussel is vaak verdoken en kan zelfs het verschil tussen leven en dood betekenen. Denk maar aan het meisje uit Koekelberg dat in 2021 overleed aan een CO2-vergiftiging.

De spreker sluit zich aan bij de vraag van mevrouw Cieltje Van Achter. De bevoegdheden voor hulpverlening zijn versnipperd. Dat maakt de zoektocht naar hulp ingewikkeld. Er wordt al veel gedaan om de digitale kloof te dichten. Het gaat echter niet enkel om de digitale kloof, maar ook om administratieve ongeletterdheid. Voor veel ouderen is dat immers problematisch. Ze vraagt zich af hoe dat aangepakt kan worden.

De commissievoorzitter vervolgt dat het onderwijs mensen de kans moet bieden om hogerop te klimmen in de maatschappij. De eerste stap bestaat erin kinderen in armoede naar de kinderopvang toe te leiden. Daarvoor bestaat zelfs een spel. Ze vraagt zich af waarom ervoor is geopteerd het GBO alleen te laten vertrekken vanuit de scholen als vindplaats voor antwoorden op welszijnsvragen en niet ook vanuit de kinderopvang. Armoede begint immers niet in de basisschool, maar al veel eerder.

Met betrekking tot de concrete actiepunten vindt het raadslid dat het inderdaad zeer verrijkend kan zijn om in gesprek te gaan met ervaringsdeskundigen. Ze ging als volksvertegenwoordiger ooit een weddenschap aan en leefde een maand van 180 euro. Zo kwam ze in contact met veel mensen op het terrein. Dat biedt bepaalde inzichten. Mensen op het terrein hebben veel ervaring en staan rechtstreeks in contact met de realiteit. Het idee om Paspartoe uit te breiden naar personen in armoede is haar genegen, maar ze vraagt zich alleen af hoe dat concreet zal worden gerealiseerd.

Ten slotte komen hoe langer hoe meer jongeren in contact met drugs. Slechte economische omstandigheden kunnen ertoe leiden dat mensen er nog sneller mee in contact komen. Het kan voor jongeren een middel zijn om snel geld te verdienen. Op welke manier worden jongeren weerbaarder gemaakt om zich tegen dat snelle geld te verzetten? Er bestaan ook ervaringsdeskundigen inzake drugsproblematiek. Drugspreventie komt niet alleen de gezondheid ten goede, maar kan ook worden ingezet binnen armoedepreventie om jongeren weerbaarder te maken.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt antwoordt dat er inderdaad in een evaluatie is voorzien, met een eerste sessie voor personeelsleden die recent bij de VGC gestart zijn. Na twee sessies komt er een evaluatie voor de zomer en daarna wordt het opgenomen in het open aanbod van de VGC. Organisaties kunnen dus blijven aankloppen bij de dienst Communicatie om de vorming voor toegankelijke communicatie te volgen. Deze opdracht evolueert constant en kan momenteel nog niet worden afgevinkt.

Om signalen over gecoördineerd beleid door te geven, bestaat er ten eerste de werkgroep *'Toegang tot rechten'*. Deze zal de komende maanden focussen op digitalisering. Het is immers belangrijk om meer bekendheid te geven aan de bestaande initiatieven van de VGC. De werkgroep wil de verschillende overheidsactoren samenbrengen met mensen uit het middenveld en op die manier over de muurtjes heen kijken. Ook de Administratie bekijkt hoe die signalen op een betere manier kunnen worden doorgegeven.

Nederlandstalig onthaal bij de OCMW's is een gekend pijnpunt. Het Lokaal Sociaal beleid en GBO organiseren concrete kennismakingen en initiëren samenwerkingen rond concrete casussen. Naar aanleiding van een samenwerking op niveau van lokale welzijns- en gezondheidscontacten is de Administratie overigens recent naar de vergadering van de coördinatie van OCMW's gegaan om de VGC-werking uitgebreid voor te stellen. Ook via lokale welzijns- en gezondheidsactoren van de GGC kan beter worden samengewerkt op lokaal niveau. Het blijft een belangrijk werkpunt dat het OCMW-personeel voldoende het Nederlands beheerst. Via het Huis van het Nederlands organiseert de VGC trajecten om de tweetalige werking te versterken.

Het GBO heeft geholpen om de samenwerking van de OCMW's in de betrokken gemeenten mogelijk te maken.

De vragen over de subsidies voor scholen en het aantal scholen dat de VGC bereikt, zouden aan collegelid Sven Gatz moeten worden gericht, en die over sportkampen en fysieke inschrijvingen aan collegelid Ans Persoons.

Het GBO wordt momenteel in drie gemeenten georganiseerd. Het is de bedoeling om daar goede praktijken te ontwikkelen en de knowhow verder te verspreiden. Er is ook een sociaal loket op scholen geïnstalleerd. De ziekenfondsen nemen tevens een rol op. De lijst van scholen waarmee tot op heden is samengewerkt, zal worden bezorgd. Dit project zal dit schooljaar worden uitgebreid.

Het sterkste instrument om alleenstaande ouderen toegang tot gezondheidszorg te bieden, blijven de lokale dienstencentra. De ondersteuning van die centra wordt versterkt met subsidies en administratief personeel om de dagelijkse werking ervan deels te ontlasten, zodat ze zich kunnen focussen op het lokale zorgbeleid. Het College wil voor de lokale dienstencentra ook een klantgerichte website ontwikkelen om het aanbod zichtbaar en toegankelijk te maken. De VGC subsidieert verder de diensten gezinszorg.

Er werd een onderzoek verricht naar de inschrijvingsprocedures. Nu volgen acties om die bij te sturen. Het is de bedoeling om te leren uit de bestaande regeling. Een element daarvan is *'First come first served'*. Door mensen een maand de tijd te geven om in te schrijven, worden rust en duidelijkheid gecreëerd. Het houdt evenwel ook nadelen in, want mensen moeten weten wanneer ze kunnen inschrijven. Die informatie moet de VGC tot bij hen krijgen. Ook moeten nog een aantal vrije plaatsen overblijven, omdat niet iedereen zes maanden van tevoren weet wat de zomervakantie zal betekenen en de luxe heeft van vaste werkroosters die op tijd worden gecommuniceerd. Er zijn dus veel aanbevelingen waarmee de VGC aan de slag moet gaan. Het aspect *'First come first served'* staat zeker ook op die lijst.

Voorts was er een vraag over de geografische spreiding en het aantal mensen dat deelneemt aan een sportaanbod. Sommige sporten zijn toegankelijker dan andere, maar er is een grondige

analyse nodig om die vraag te beantwoorden. Daarover zijn momenteel geen gegevens beschikbaar.

Bij de toewijzing van de crècheplaatsen wordt rekening gehouden met het criterium van de meest kwetsbare populatie, ook omdat de tekorten daarvoor groter waren.

Als de crèches met een inkomenstarief opstarten, moet hun toegankelijkheid gegarandeerd worden. De toepassing van het sociaal tarief moet worden opgevolgd. De VGC heeft een project met het Lokaal Loket Kinderopvang opgestart om de toekenning van de sociale tarieven te vergemakkelijken en crèches daarin aan te moedigen. Dat is ook nodig, want de kostprijs van kinderopvang en de drempel naar kinderopvang liggen heel hoog. Vaak wordt ook het signaal gegeven dat kinderopvang bestemd is voor werkende mensen. Er is nog werk aan de winkel om de boodschap te brengen dat ook andere kinderen welkom zijn. Het is dan ook belangrijk ervoor te zorgen dat alle bestaande sociale tarieven worden toegekend.

Er bestaan tussen de OCMW's grote verschillen op vlak van toegang en dienstverlening. Op dit moment heeft de VGC daarop weinig impact. Er zijn wel contacten, maar via het GBO heeft de VGC momenteel nog de grootste impact.

Voor dat GBO is ook de kinderopvang een partner, via de hervormde Huizen van het Kind. Er is evenwel voor gekozen om vanuit de scholen te vertrekken, omdat er voortdurend schrijnende verhalen naar boven kwamen van scholen en er dus een grote vraag is om in te zetten op de welzijnsnoden. Er is een voortraject geweest met het OCB om de relatie tussen welzijn en onderwijs grondig te onderzoeken. HO Gent heeft dat onderzoek uitgevoerd. De alarmsignalen van het personeel hebben ervoor gezorgd dat het GBO op school een prioriteit is geworden. Er kan worden ingezet op vroegdetectie van hulpvragen vooraleer de situatie escaleert.

De methodieken voor het onderwijs zijn echter niet onmiddellijk toe te passen op de kinderopvang. Het is wel de bedoeling dat het ook ingang vindt in andere sectoren op basis van de *lessons learned* in het onderwijs.

Tot slot, gaat de collegevoorzitter in op het toenemend aantal kwetsbare jongeren dat zijn weg vindt naar drugs. Er wordt zeker samengewerkt met ervaringsdeskundigen armoede, maar niet met ervaringsdeskundigen druggebruik, omdat dit door experts uitdrukkelijk werd afgeraden. Jongeren zouden zichzelf immers niet steeds herkennen in hun verhaal. Vanuit Logo Brussel wordt samengewerkt met het CAW en CGGZ om begeleidingstrajecten op te starten, coaching te bieden voor leerkrachten, en individuele begeleiding. Logo Brussel verspreidt tevens sensibiliserend materiaal naar partners. Er bestaan dus zeker meerdere werkingen. Dit lichtte de collegevoorzitter recent toe in de plenaire vergadering.

Verslaggever,
Els ROCHETTE

Voorzitter,
Carla DEJONGHE